

El repte de Salt

Uns 600 habitatges derruïts per recuperar espai públic. Així, en fred, el que es vol fer al centre de Salt pot semblar una quimera o fins i tot una barbaritat. Però en realitat aquest tipus d'actuació per solucionar els problemes de degradació del teixit urbà no és nou al nostre país. Només cal recordar l'exemple de la rambla del Raval de Barcelona, un espai que va néixer de l'enderrocament de 1.400 habitatges. O les 784 cases que s'estan enderrocant al barri del Bon Pastor, també de la capital catalana. O el projecte per tirar a terra els blocs de Can Garcia de Manlleu, amb un total de 256 habitatges.

A Salt, a l'espai comprès entre els grups d'habitatges de la Verge Maria i de Sant Jaume, es vol fer una actuació contundent, una àrea de renovació urbana que elimini 600 pisos en dotze anys i recuperi l'espai com a públic, sense construir-hi. Però no es tracta d'una actuació desproporcionada, si tenim en compte els greus problemes de degradació del barri vinculats a l'elevada densitat, la manca d'espais verds, la sobreocupació de pisos o el mal estat dels habitatges. No hi ha dubte que, com s'ha dit tantes vegades, Salt necessita respirar.

Però el problema del centre de Salt no és només d'excés d'habitatges i manca d'espai públic. Qui ens diu que la degradació no s'apoderarà també dels parcs i places que s'obren? Qui ens assegura que seran segurs i agradables per passejar-hi? La clau per a

Preservar l'ús social

És habitual, quan hi ha un projecte d'urbanització d'un espai, que s'aprofitin les zones verdes per incorporar-hi elements d'interès com rius i rieres, arbres centenaris o masies. A Sarrià, dins la zona verda de la urbanització del pla dels Socs, es recuperarà una antiga bassa que va ser excavada els anys 60 per la Torras Hostench i que, a causa de la seva temperatura tèbia i el seu alt contingut en ferro i sofre, era usada pels veïns per remullar-se. Encara que mantenir una petita bassa recent sense gaire interès ecològic pugui semblar a priori absurd, observar i preservar la relació entre el territori i la gent és una tasca que cal aplaudir.

la millora del centre de Salt, com a qualsevol barri de Catalunya, resideix en la capacitat que tingui la zona per atraure nous sectors socials i evitar quedar restringida només a la població de rendes baixes, majoritàriament d'origen immigrant. Només així el centre de Salt deixarà de ser un barri de pas –d'on marxa qui millora la seva situació econòmica– i començarà a arrelar-hi població.

Cal, doncs, barreja, mixtura, complexitat, com diuen els sociòlegs, i això no es fa només substituint habitatge per espai públic, per bé que en aquest cas sigui una condició necessària. Caldrà que l'espai públic sigui atractiu, de qualitat, amb la creació d'algun nou símbol d'identitat. Caldrà que es creïn equipaments de referència que facin que la gent es desplaci al barri, el conegui i deixi d'estigmatitzar-lo. I habitatge per a joves. I un comerç innovador i actiu que sàpiga aprofitar la diversitat cultural.

L'urbanisme, tan desprestigiats avui dia, pot tornar a convertir-se en un brillant instrument de transformació social. I ho serà si es combina eficientment amb polítiques socials, d'habitatge, culturals, comercials... En els propers mesos i anys moltes mirades estaran centrades en Salt, i no pas pels enfrontaments entre veïns o pel conflicte per l'obertura d'una mesquita, sinó per un projecte de renovació urbana. Això sol ja és positiu.